

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelj
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celovec 10. avgusta 1886.

Št. 15.

Kmečki shod v Grab- štanji.

V.

Šterti govornik je bil gosp. Allw. Mačnik, ki je dobro znan po celem Koroškem. Gosp. Mačnik je postal ravnokar najprvi in najbolj goreči prijatelj in odrešenik ubogih kmetov. On jim hoče in obljublja pomagati v denarnih in gospodarskih zadevah in vreduje sedaj „Allgemeine Bauernzeitung“. Ni še minulo dveh let, kar je gosp. Mačnik še bil duša in trobentaš nemško-liberalne stranke. Ni našel dosti besed, da bi to stranko hvalisal in v zvezde koval. Temu je priča vsaka stran Mačnikovega časnika „Freie Stimmen“.

Zdaj pa le malo pogledimo, kako je nemško-liberalna stranka po očetovsko skrbela za uboge kmete.

Nemški časnik „Compass“ 1886, str. 947, je dokazal, da so liberalni ministri državni dolg od l. 1872 do 1879, to je v 8 mih letih, zvišali za 392 milijonov gld. torej vsako leto za 49 milj. gld. Od l. 1880 je sedanje ministerstvo sprejetih 392 milj. v 6 tih letih spet povišalo na 538 milj., torej za 146 milj. ali vsako leto 24 milj. — Liberalci vsako leto za 49, naši za 24 milj. gld., torej vsako leto za 25 milj. gld. menj. — Dalje so liberalci dovoljevali železnice staviti tako v en den in je državna kasa povzetnikom dobra stala za vsakoletne obresti ali činže. Za te obresti je država plačevala po 15, 20 in še več milijonov gld. vsako leto. Sedanja vlada je nekaj takih železnic prevzela v svoje oskrbovanje, pa vendar mora za stare liberalne grehe železnicam za garantirane obresti vsako leto še sedaj plačevati 10 milj. gld. Liberalci so torej državni denar bogatinom, večidel judom, buljali v aržet, — sedanja vlada pa je stavila dve železnici — predarlberško na Tirolskem in transverzalno v Galiciji — zraven več manjših za državo in je železnicam garantirano letno podporo na 10 milj. gld. znižala. —

Liberalna vlada pa ni le dolgove delala, prodala je tudi državnega blaga in posestva za 54 milijonov gld., — izpraznila je vse predalčke državne kase in pobrala vso gotovino blizo 24 milj. gld. Pa vse to je bilo še premalo: naredila je tako na tihem državno krido, ker je znižala državne obligacije za 16 procent.

Zdaj pa vse vkup zrajtajmo:

Napravili so liberalci 392 milj. gld. dolga, za ktereга plačujemo na leto 16 milj. gld. obresti,

— obljubili so lačnim železnicam letne obresti, za ktere še zdaj plačujemo vsako leto 10 milj. gld.; — napravili so nam letne obresti za državno blago in posestva 54 milj. in obresti od zapufane gotovine 24 milj., torej vkup obresti od 78 milj. gld., ki le za $3\frac{1}{2}$ od sto znašajo na leto blizo 3 milj. goldinarjev. — 16 in 10 in 3 toraj vse vkup 29 milijonov gld. bi državna kasa vsako leto več imela. Finančni minister bi zamogel pri zemljiščnem davku, ki znaša na leto 37 milijonov, odpustiti 29 milj. gld. Kmetje! to bi bilo veselje!

Slovenci! pogledjte te številke in spoznajte, kako strašansko so zavozili liberalni vozači.

Ravno te pa je gosp. Mačnik več let povzdigoval v nebesa!

Pa to ni še vse! Kdo je napravil postavo, da so smeli oderuhi tirjati obresti in ljudi dreti, kolikor jim drago? — Kdo je naredil postavo, da sme posestnik vse od hiše prodajati kos za kosom, da mu ne ostaja nič kakor podrti hiša? — Kdo je skoval postavo, da je za vsako malenkost treba notarja ali advokata? —

Kdo nam je podaril sedanjo šolsko postavo, ki požera toliko denarja? Do leta 1871 je naš deželni zbor za ljudske šole potreboval blizo 12.000 gld. L. 1872 smo dobili novo šolsko postavo in šlo je za ljudske šole 205.443 gld., l. 1886 pa 353.400 gld. Od l. 1872 do 1886 znaša šolska priklada 4.166.923 gld.! — Kazni za šolske zamude znašajo v teh letih 25.847 gld.! — Za zidanje novih šolskih hiš in popravljanje starih se je od l. 1869 denarjev izdalo 1.360.996 gld. —

Še bi zamogli več povedati in s številkami spričati, kako napačno in nesrečno je liberalna stranka ravnala v denarstvenih in gospodarskih zadevah: Kmetje, rokodelci in obrtniki so prišli skorej vsi na boben.

In s to stranko je g. Mačnik še pred dvema letoma vozaril skoz strn in drn. Kako se je neki godilo, da je Savelj postal Pavelj? Res je gosp. Mačnik v svojem obširnem govoru priporočal nekaj pripomočkov, ki bi mogli pomagati kmečkemu stanu. Novega pa vendar ni povedal ničesar; kar je nasvetoval dobrega, to smo mi v „Miru“ in prej v „Kärntner Volksblatt“ in „Kärntner Volksstimme“ že pred 20 leti priporočevali.

Gosp. Mačnik se kaže in dela ko velik in resničen kmečk prijatelj. Glave, zmožnosti in zgovornosti mu ne menjka. Veselilo nas bode, ako bomo videli in slišali, da ostane mož-beseda.

V prihodnjih številkah bomo kazali, kako kmečki stan propada, zakaj da propada in kako

se mu more pomagati. Omenjali bomo tudi, kaj da je gosp. Mačnik nasvetoval kmetom v pomoč, — hvalili bomo, kar je hvale, pa tudi grajali, kar je graje vredno. —

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Stari in novi učitelj slovenskega jezika.) Minulo šolsko leto se je zastran poduka slovenskega jezika na našej učiteljskeji pripravnici nekaj zasukalo na boljše. Nekaj let sem je bilo kaj slabo, — letošnje zimo pa je prevzel slovenski poduk gosp. Franc Grmič, ki preskušnje sicer ni napravil, pa je zmožen ne samo slovenskega jezika, ampak tudi drugih slovenskih narečij. Posebna pohvala gre mu za to, da je pripravnike tudi učil tistih umetelnih ali tehniških izrazov, katerih potrebujejo pri uku vseh predmetov v ljudski šoli. Tudi je povdarjal, da je živa potreba, naj se slovenski pripravniki dobro učijo slovenskega jezika, saj le tako morejo pri slovenskih otrocih kaj prida opraviti. Gosp. Grmič je služil več ko 40 let in stopil v pokoj. — Njegovo prazno mesto se še ni razpisalo, — vendar pa slišimo, da je na to mesto poklican g. Karol Prešern. Hodil je ta gospod v Borovsko šolo, kjer je tedaj učil slovenski rodoljub gosp. Somer. Prišel je potem ves vnet slovenskega duha v Celovško realko, pa ta narodni duh se mu je menda na pripravnici razkadil. Na Koroškem je služil v Šent-Martnu pri Timenci, v Velikovecu in na Prevaljah, kjer je povsod tudi za slovenske otroke podučni jezik trdo nemški. Bil je tudi učitelj v Mozirji na Štajerskem, kjer mu pa ni dolgo dopadlo. Prišel je potem na mestno šolo v Celovci, kjer je dosedaj učil.

Spisal je razupito in povsod obsojeno knjižuro, kako slovenske otroke v ljudski šoli že v prvem letu učiti nemško. Posnel je svoje misli iz neke knjige, po kateri Prusjači ponemčujejo Poljake. — Priporočal je svojo naučno metodo na učiteljskem zboru v Plibrei in imenoval tiste, ki uiso njegovih misli „Gefühlspolitiker“. — Spisal je tudi „Abcednik“, ki šteje 156 strani, med temi 46 strani za slovenski jezik! — Postal je okrajni nadzornik slovenskih ljudskih šol Celovške glavarije in tudi ud c. k. deželnega šolskega sveta za Koroško. Z naprej bode učil na c. k. vadnici v Celovci, zraven pa podučeval slovenske pripravnike, jih v nemal za matru slovenski jezik, zraven pa tudi gotovo svaril, da ne postanejo „Gefühlspolitikerji“ ali clo panslavisti. Postavno preskušnjo narediti, bode takemu slovenskemu učenjaku prava igrača. Menda ne bode potreboval zavoljo preskušnje nobenega odpusta ali „urlavba“, kakor mu ga je bilo treba, da je stlačil 156 strani debelo, visokoučeno, pretežavno knjižico: „Slovensko-nemski Abcednik“.

Iz Celovca. („Škoda za ves trud in denar!“) smo pisali v „Miru“ št. 13., ako zastran verskih in narodnih zadev po naših pripravnicah ostane pri starem. Marsikaj se mora spremiti, da dobimo iz sedanjih pripravnic take učitelje, kakoršnih si mi katoliški Slovenci želimo in potrebujemo.

Sedanji naučni minister gosp. Gautsch je na Dunaj poklical enketo ali zbor, ki naj nasvetuje,

kaj bi bilo treba preurediti zastran učiteljskih pripravnic. Izmed inšpektorjev, ki imajo opraviti pri slovenskih šolah, so bili poklicani tri gospodje — Gobanc iz Celovca, Rožek iz Gradca in Klodič iz Gorice. Enketa je imela 4 seje, v katerih pa, kakor piše „Oesterr. Correspondenz“ v Würzburgu — sedanjej našej vladi prijazen časnik — „o pravej preuredbi, posebno v krščanskem duhu še govora ni bilo“. S prebitko srčno žalostjo gleda konservativna stranka na to dogodbo in dozdeva se nam, da je bila ta enketa le sklicana, „ut aliquid fecisse videatur“ in da bodo pokoj imeli za delj časa“. Potem imenovani časnik vabi in zarotuje konservativno stranko, naj ona to imeitno reč resno in krepko v roke vzeme, naj prvaki in voditelji te stranke skrbijo za potrebne premembe v krščanskem duhu!

Iz Celovca. (Pred 100 leti in danes.) V poslednjem „Miru“ smo obžalovali in tožili, da se nam Slovincem postave, ukazi in poduki pošiljajo samo v nemškem jeziku. Tako sta c. k. deželna vlada in deželni odbor pred nekimi tedni razposlala dve postavi in potrebu poduk le v nemškem jeziku. Te postavi poveste, kako naj občine oskrbujejo svoje uboge in kako postopajo proti žganjepitji. Povedali smo, da so neki kinetje že sitnosti imeli, preden so od novih postav kaj zvedeli. Izrekli smo srčno pa tudi pravično željo, naj se posebno postave, ki se tikajo prostega kmeta, slovenskim občinam pošiljajo tudi v slovenskeji besedi, akoravno nihče ne prosí za nje. Državni naš zakonik od l. 1812 govori v § 2, da postava, ki se je pravilno — gehörig — razglasila, veže vsakega. Pravilno razglašena postava se pa menda more in sme imenovati le tista, ki se je razglasila v tistem jeziku, ktereja prebivalci govorijo. Ravno ta duh veje po vseh postavah, ki govorijo o tem, kako se morajo razglaševati postave. Naj se bereta cesarska patenta 27. dec. 1852 in 1. januarja 1860, dalje cesarski ukaz 17. febr. 1863. Nek gospod iz Podjunske doline nam je te dni poslal več postav in ukazov, ki so tiskane v nemškem in zraven v slovenskem jeziku. Pristavil je te-le besede: „Glejte! Rajni cesar Jožef II., ki ga imamo na sumu, da je hotel celo Avstrijo ponemčiti, pošiljal nam je svoje postave tudi v slovenskem jeziku; ravno tako tudi nekadaj gubernija v Gradci in Ljubljani, in kresija Celovška in Beljaška. Berite sami najvišji patent cesarja Jožefa II. od dne 8. maja 1784 in čudili se boste, kako lepo po slovenski je pisan. Kar smo Slovenci imeli pred 100 leti, danes nimamo več, akoravno smo se Slovenci zbudili iz narodnega spanja, akoravno je zagotovljena narodnost tudi nam Slovincem in akoravno je sedanje ministerstvo obljubilo enake pravice vsem narodom in jezikom. Ali to ni žalostno? Ali Slovenci ne gremo rakovo pot?“ Tudi mi prašamo: Ali ni čudno, da pred 100 leti tako — kako pa danes?!

Iz Celovca. (Lažnik ali kalin.) V 47. številki od 28. julija nekdo v „Freie Stimmen“ piše „Slovenische Lockrufe“ in kvanta, da je P. Einspieler nekoga, ki je sicer rojen Slovenec in živi „in geachteter Stellung“, Koroškeji deželi dobro hoče, pa noče miru v deželi motiti, poprašal ali bi ne bil volje, ker je on — Einspieler — že star, vodstvo Koroških Slovincem prevzeti? Ta gospod

je pa naravnost spodbil in rekel, da ostane na svojem sedanjem stališču. — P. Einšpieler je odšel z dolgim nosom. — Kdor je to mastno raco spustil med svet, je ali lažnik, ki ljudi obrekuje, ali pa je kalin, ki se je komu vsedel na limance. Naj si izbere, katero ime se mu bolj dopada!

Iz Celovca. (Saksonski turnarji v Gradcu.) Nemški časniki so vsi na sapo trobili po svetu, da je bilo pri poslednji turnarskeje svečanosti 900 Saksonskih turnarjev. Katoliški časnik „Grazer Volksblatt“ pa trdi, da je med tujimi gosti iz Nemčije bilo le kakih dvajset Saksonskih turnarjev! To se pravi bahati ali „aufschneiden“, da iz dvajset naštejejo devet sto ljudi! Po tem, kar sem sam slišal in zvedel od Saksonskih turnarjev, rad verujem, kar piše „Grazer Volksblatt.“ 23. julija zvečer sem sedel pri „Sandwirthu“ na lepem, senčnem vrtu. Trije gospodje in štiri gospe se vsedejo k mojej mizi. Po besedi sem zdajci spoznal, da so Saksonci, ki se vračajo iz veliko-nemške morende v Gradcu. Prav priljudno so me nagovorili in beseda dá besedo. Govori Graških matadorjev jim niso nič kaj dopadli, prazni so se jim dozdevali vsega patriotizma, polni pa samega izdajstva. Tik mene sedeč mož mi je rekel: „Čudom smo se čudili, da je v Avstriji dovoljeno tako očitno in debelo proti državi in vladi govoriti. Pri nas v Nemčiji ne upa se kdo kaj tacega le „mucksen“, to je črhiti, hitro bi ga policija zgrabila pri habi. Po tem, kar smo v Gradcu doživeli, res ne vemo, kaj Nemci v Avstriji neki hočejo, svobodni so tako, da svobodnejši biti ne morejo in da mi v Nemčiji take svobode še nismo imeli in je tudi nikoli doživeli ne bomo. Avstrijski Nemci se tako obnašajo — je pristavil, „dass man sie leicht als Hochverräther anklagen könnte.“ Tako obsoja naše prenapete Nemce pošten Nemeč, trgovce iz Limbacha pri Chemnitzu, ki se je leta 1866 kot Saksonec z Avstrijo vred boril proti Prusiji. Slišal sem iz ust teh poštenih Nemcev še marsikaj, — pa to naj zadostuje, da dokaže, kako da so se naši nemški kričaki pred nemškimi brati iz velike Nemčije sami izdali in spričali, da je vse izmišljiva in laž, kar se piše ali vpije o krivicah, ki se Nemečem delajo v Avstriji.

Iz Porač pri jezeru. (Varujte se agentov.) „Mir“ je v zadnji številki povedal, kako je nek agent namazal nekoga v Medborovnicah. Tudi v Sekuljcah, Dholske občine, se je nek kmet hudo opekel. Dva agenta ga dobita v neke krēmi in mu priporočata razne stroje ali mašine za kmečke potrebe. Dolgo se mož brani rekoč, da ne potrebuje nobenega stroja. Agenti pa le silita v njega in mu obljubita, da more plačevati po obrokih. Med tem se ga je kmetič malo nalezel in v svojej dobri volji kupi rezanico, podpiše in da besedo. Ko mu se glava malo ohladi in strezni, hitro se začne za ušesmi praskati in klicati, da rezanice ne potrebuje. Dal je pisati na Dunaj, da stroja naj ne pošiljajo, ker ga ne potrebuje in ne prevzeme. Vse nič ni pomagalo; rezanica je prišla in zagrozilo se mu je, da jo mora prevzeti, ako noče še pravde plačevati. Pobasal je rezanico na kolo dvoru v Poračah in jo odpeljal domu. V treh mesecih pa mora šteti 68 glđ. in nekaj stroškov še

po vrhu. Kmetje, bodite pametni in previdni, — in ne kukajte pregloboko v glažek!

Iz Šentjurja blizo Celovca. (Nova šola II.) Novo šolsko hišo dobimo, kakor sem unokrat pisal, tik krēme „Kreuzwirth“, blizo velike ceste, blizo vojaškega vežbališča na hajdi, in daleč od farne cerkve. Zakaj da neki se je moral ravno ta kraj izbrati za šolsko hišo? Morebiti da je kak dobrotnik daroval zemljišče in prostor za šolsko hišo? Ne! ravno nasprotno je res. Nek premožen posestnik v Trnjevesi je ponudil brez vsega plačila lep prostor, ako se šolska hiša stavi na drugem mestu bližej vesi in cerkve. Tudi je predstojnik komende nemškega viteškega reda v Šentjurji obljubil, da je volje si prizadevati na vso moč, da komenda prepusti potrebnega prostora brezplačno, ako se šolska hiša postavi blizo cerkve in farovža. Pa vse je bilo zastoj. — Morebiti da je pa ta kraj posebno pripraven za šolo? Polom v bližnji krēmi, drdranje vozov po velikej cesti, glasni klici vojaških komand, streljanje, bobnanje in trobentanje na bližnjem vojaškem vežbališču — vse to gotovo ne podpira in pospešuje, ampak podira in moti šolski poduk. — Morebiti da imajo otroci posestnikov, ki zidajo šolsko hišo in plačujejo visoke šolske priklade, in gosp. katehet, ki učijo krščanski nauk v šoli, na imenovanem mestu bližej v šolo? Ravno narobe je! Otroci večine posestnikov in gosp. katehet imajo veliko dalej v šolo, bližej in ročnej imajo le otroci delalcev in delalk, katerih po hišah ob cesti vse mrgoli, kateri pa za šolske potrebe ne plačujejo beliča.

Zakaj se je teraj ravno ta kraj izbral za novo šolsko hišo? Nekteri mislijo, da so slovenski kmečki posestniki preboječi, preponižni in si ne upajo besedice črhiti, ako kak nemšk ali ponemčen velikaš le malo zarezji. In ravno ti gospodje imajo v občinskem in šolskem odboru prvo besedo in se bojijo, da bi se slovenski otroci v Šentjurji zraven nemškega naučili tudi kaj slovenskega. Šentjurje je še preveč slovensko, — zatorej proč s šolo in hajdi ž njo bližej Celovcu, kjer so šole vse trdo nemške!

Iz Rožeka. (Zahvala.) Pri nesreči, ktera me je zadela dne 11. julija, imam vsaj to tolažbo, da sem spoznal svoje dobre sosede. Požarna straža iz Št. Jakoba je bila koj na mestu; zahvalim se jej prav srčno, pa tudi požarnim stražam iz Vrbe in Domačal, pa domačim gasilcem. Vsi so storili, kar so mogli. Posebno hvalo sem še dolžen č. g. administratorju Bergmanu! Nadalje pa je zahvale vredna tudi Graška zavarovalnica, ki mi je škodo pošteno izplačala.

Ferdinand Peterman, mesar v Rožeci.

Opomba vredništva. V zadnjem dopisu iz Rožeka je stalo, da je prišla gasit tudi požarna straža iz Wernberga. To je pa zmota. Bila je ona iz Domačal, ki jo vodi vis. g. grof Orsini-Rosenberg.

Iz Apač. (Duhovnika zelo pogrēšamo!) Razveselilo me je, ko sem v „Miru“ bral, da je bilo letos posvečenih lepo število novomešnikov. Zelo bi želeli tudi mi Apačani kterege dobiti. Imamo jako težavne pote v Galicijo ali Šmarjeto, da pridemo k Božjej službi. Naj bi se nas usmilil kak upokojeni duhovnik in k nam prišel; saj pri nas še ni liberalcev, in duhovnike vsi spoštujemo.

Iz Borovelj. (Alpenrose; človeške kosti; nesreča.) Slovenski pevci našega nemškega društva „Alpenrose“ imajo sedaj veliko opraviti: Vsako nedeljo grejo kam drugam v „šteto“. Bili so najprej v Grabštanji, potem v Šent-Lenartu pri Sirmici in slednjič pri „Sandwirthu“ v Celovci. Ali pojó samo za kratek čas in čest, ali pa za denar, tega ne vemo povedati. Veselilo bi nas vse, ako bi zraven slave in lovoriških vencev, prinesli tudi veliko denarja v Borovlje, — potrebni smo ga vsi, — časi so trdi in žalostni! — Po svojih opravilih sem une dni potoval skoz Rožno dolino na Bistrico. Videl sem, kako hudi klanec pri „Črniku“ v Posinčejvesi prekoplujejo. Črnikova hiša se je prestavila, in nova cesta pojde zanaprej ravno tam, kjer je hiša stala. Klanec bo popolnoma zibnil in črna živina ne bode več toliko trpela. — Na Bistrici so mi pravili, da so pri prekopovanji tega klanca naleteli na celo gromado človeških kosti, menda od 18 do 26 trupel. Prej ko ne so to ostanki od francoskih ali pa še od turških vojsk. — Še drugo novico sem zvedel na Bistrici. To sem že prej vedel, da se je v fužini, kjer sv. nedelje in praznikov nočejo poznati, ravno v neko nedeljo razletelo veliko kolo, enega delavca ubilo, streho pa na 20 metrov daleč raztrgalo. Menda v petek pred Šent-Jakopeljo so to razdjano streho popravljali in krili. Nek tesar, menda iz Podgorjan, zdrkne in pade tako nesrečno, da si je vso glavo razbil. Na pol mrtvega so odpeljali v Celovško bolnišnico, kjer se mu na boljše obrača. Druga nesreča na ravno tistem mestu, kjer se na žalost in pohujšanje vseh katoličanov z nogami tepta božja zapoved: „Posvečuj Gospodov den.“

Iz Velikovške okolice. (Celovško nemško društvo) pride menda v gostje v Velikovec. Nemškoliberalni časniki pravijo, da je to nebeška misel; shod nemških velikašev in govornikov v Velikovcu bode, tako pisarijo, zaspane Nemce zdramil, Slovence v Nemce prekrstil in baronu Pinotu nezaupnico napravil.

Gospoda moja! krošnjajte in barantajte s svojo nemškoliberalno robo po nemškej zemlji, — tam imate dela dosti, tam spijo in dremajo Nemci tako trdno, da državni in deželni poslanec gosp. Hock izmed svojih volilcev ni mogel v Hirthu toliko možiceljnov sklicati, da bi jim odgovor dajal od svojega poslanstva. Velikovški Nemci so pa tako vsi pijani nemškega duha, da jim ni treba nobenega budivca. Priča temu je od njih voljeni deželni poslanec gosp. dr. Luggin, prvak in voditelj nemškoliberalne stranke; — priča temu je Velikovška šola, ki je, akoravno šteje izmed 500 šolskih otrok 280, toraj več ko polovico! — slovenskih, trdo nemška; — priča temu je nemška pridiga, akoravno je več ko polovica ljudi v cerkvi samih Slovencev.

Da bi pa Slovence Velikovškega okraja prekrstili v Nemce, zato pridete, gospoda moja! 30 let prepozno. Zasramovati morete naš jezik, nemškega pa kovati v zvezde, — udrihati morete po naših rodoljubih, hvaliti nemškoliberalno stranko, ki je nas vse pripravila skorej na beraško palico, hujskati in dražiti morete nas miroljubne Slovence, — preli ali prekrstili v Nemce nas pa ne boste do sodnjega dnu ne. Vi spoštujete in ljubite svoj narod in jezik, prav tako, — tudi mi spoštujemo

in ljubimo svoj narod in jezik, — menda tudi prav tako, — zraven pa spoštujemo tudi vaš nemški jezik in se ga bomo — po potrebi in pameti — tudi učili, — ostali pa bomo Slovenci, vaši mirni in pohlevni sosedje in sodeželani.

Ako slednjič, gospoda moja! mislite našemu državnemu poslancu baronu Pinotu napraviti v Velikovcu nezaupnico, svetujemo vam, da pripeljete celo trumo nemških volilcev iz Trškega okraja seboj, ki so enoglasno volili gosp. Laksa. Pa jih bode menda še vsa premalo; kajti slovenski volilci Velikovškega okraja so enoglasno vsi volili gosp. barona Pina, so mu sijajno zaupnico sporočili in verjamite mi, da ostanejo še zanaprej mož-beseda, da ne bojo take šalobarde, ki pravijo danes belo jutri pa črno. — H koncu pa kličemo: Pustite nas pri pokoji, kakor mi pustimo vas: Mirna Bosna!

Iz Podjunske doline. (Visok gost. Toča.) Dne 21. julija se je skoz Dobroves peljal visokorodni gosp. deželni predsednik baron Schmidt. Predstavila sta se mu gosp. župan in njegov namestnik. Visoki gospod je prijazno popraševal, kakšna bo kaj letina. Žalibog, da mu nista mogla poročati nič veselega. Potem se je g. predsednik odpeljal proti Kapli h Kisli vodi v Belo. Odtod pa je šel na Jezersko. Drugi dan nas je pa obiskala huda nesreča. Ob petih popoldne se je vsula gosta toča in naredila je dosti škode po vsej okolici. Županstvo je že uložilo prošnjo, da bojo zavolj te nesreče počakali na davek.

Iz Slov. Plajberga. (Naša posojilnica.) Na lepo nedeljo smo se zbrali pri Boštu, da smo krstili našo mlado posojilnico. Zapisalo se je lepo število družnikov, med njimi tudi naš č. g. župnik Andrej Einšpieler ml. Neki gospod iz Celovca nam je razložil, kako moramo knjige voditi, in tako upamo, da pojde srečno naprej. Sčasoma bojo vsi sosedi spoznali, kako potrebna in koristna je ta reč, in takrat upamo, da bojo vsi pristopili; ne samo Plajberžani, ampak tudi sosedni Brojani.

Iz Spodnjega Roža. (Nova tovarna.) V Šent-Vidskem predmestju našega glavnega mesta Celovca dobili smo novo tovarno ali fabriko, ktere dozdej še ni bilo po celej Avstriji ne. Gosp. Plešivčnik od šent-Uršeljske gore pri Slovenjem Gradci je postavil tovarno za smrekov strojarški ekstrakt. Na Koroškem imamo dosti izvrstne smrekove skorje, s katero večkrat človek ne ve kam? V tej tovarni jo bode človek lahko in dobro prodal. Pa tudi tovarna bo dobro shajala in imela svoj dobiček. Smrekov ekstrakt pride pri strojenji kož vedno bolj v navado in rabo. Brali smo v časnikih, da gosp. Plešivčnik dobiva veliko naročil od vseh strani vesoljnega sveta, iz Londona, Berolina, Kopenhagna, iz Ogerskega, iz Italije, pa tudi od domačih strojarjev iz Trsta, Dunaja, Brna itd. Bog daj srečo temu novemu podjetju, da bode k sreči in slavi našej deželi, njenim prebivalcem in gosp. Plešivčniku!

Iz Wernberga. (Nesreče. — Šent-Jakopelja; — iz črne šole!) Naznanjam Vam nekaj žalostnih in nekaj veselih novic. Posestnika Robnika v Trabenčah je zadela 22. julija velika nesreča. V njegov skedenj je strela vdarila in zdajci je bila tudi njegova hiša vsa v ognju. Zgorelo mu je veliko žita, krme, en konj, ena ovca, ena koza in velika svinja. Škoda njegova se ceni na

7000 gld., zavarovan je pa le za 700 gld. — 21. julija se je mlad praktikant — sin premožnih staršev v Sokolovem — v zgornjem ribniku pri Wernbergi — kopal pa utopil. Pogreb je bil veličasten. — V Domačaljah so brez lastnega duhovnika, kar so občespoštovani gosp. fajmošter Jakob Rebernik mlajši zamrli. V nedeljo — na Šent-Jakopeljco — prišla je cela žlahta rajnega fajmoštra na Domačalje. Rajnega stric g. Jakob Rebernik, stolni dekan in zlatomešnik, so nam pa sv. mešo brali in nas vse razveselili in počestili. Bog jim povrne to veliko dobroto in ohrani visokovrednega starčka še dolgo let zdravega in čvrstega! — Bil je pri prof-Rosenbergovej družini na Domačaljah tudi tisti gosp. Brückner, o katerem je bil unokrat „Mir“ povedal, da zna „kunšti iz črne šole“. Zbrala se je bila vsa gospoda cele okolice, tudi iz Wernberga, in vse je občudovalo, kako hiter in spreten da je čarovnik Brückner. Slišal sem praviti, da je g. Brückner nekaj dni poznej bil tudi v Vrbi pri gosp. Glaser-ju in svoje „kunšti“ začel kazati in vganjati, ko se tega nikdo v misel ni vzal. Gosp. Glaser ga je menda prosil, naj ga tudi uči, iz praznih aržetev bankovce vlačiti.

Iz Suhe pri Libeličah. (Žalost in veselje.) Stari naš pregovor pravi: Za dežjem spet solnce prisije, in za žalostjo veselje. Res smo bili po pravici žalostni, ko so nas zapustili gosp. fajmošter Rاندl in se preselili v bližnjo faro Žlabek. Naša zguba in žalost je bila tim večja, ker je Suha ostala prazna brez svojega duhovnika, ja! še clo govorilo se je, da Suha ne dobi nikoli več svojega dušnega pastirja in ostane vedno podružnica. Pa hvala Bogu in premilostljivemu gosp. knezoškofu! Dobili smo spet svojega gosp. fajmoštra! Prišli so k nam č. g. Matija Nesler, lepo smo jih sprejeli in srčno jih ljubimo in visoko spoštujemo. Bog nam jih še dolgo ohrani zdrave in srečne!

Iz Škocjana na Dolenjskem. Dasiravno ima izvrstni slovenski časopis „Mir“ tudi tukaj nekaj naročnikov, vendar ni nikoli od tega kraja nobenega dopisa v njem. Naj toraj jaz, če vam je drago, nekaj sporočim. 4. julija bila je v lepej vasi Škocijan delitev sv. birme. Že 3. julija pripeljali so se naš preljudi škof v našo vas. Da bi pa mil. gosp. knezoškofa kolikor mogoče slovesno sprejeli, jahali so jim naši slovenski fantje naproti do meje naše fare. Tu nagovori župan visokega gosta v kratkem pa jedrnatem govoru. Potem so se podali vrli mladenči pred škofovsko kočijo in za kočijo župan s srenskimi odborniki in hajdi, med zvonjenjem in pokanjem možnarjev, pridejo v faro vas. Pa glej! skoraj ne bi bil Škocijana poznal, v samih slovenskih in cesarskih zastavah je bil. Mladev je bilo tudi po celej vasi kakih 6. Slavolokov je bilo vseh skupaj 11. Zvečer 3. julija bila je razsvetljava po vasi. Drugi den je bila škofovska maša in po maši delitev sv. birme. Otrok bilo je blizo 1000. Tudi družih ljudi zbralo se je iz vseh strani, da bi zadobili sv. blagoslova po škofovi roki. A žali Bog! kmalu so minule prelepe ure. Gosp. knezoškof so se odpeljali proti Šent-Vidu kjer je bila tudi sv. birma. Mi smo pa žalostni gledali za njimi, kakor aposteljni predno je šel Kristus v nebesa. Pa potolažili smo se, ker zvedeli smo, da v štirih letih zopet pridejo!

Iz Vranskega. (Nesreče.) V petek 23. julija je zlezal naš c. kr. cestinar na črešnjo, veje za živino obsekavat, nazaj gredé z lestvice pade, si tilnik ulomi in bil je pri priči mrtev. Potem sta šla dva delavca kamnene plošče kopat, kar se plošča sama odloči in dobi oba delavca pod se; enemu roko zlomi, drugega drugače poškoduje. Tisti dan proti polnoči so našega iskrenega rodoljuba gosp. Šentaka, po dovoljenju njegovih ljudi, Celjski policisti vjeli, zvezali in v Graško norišnico odpeljali; kar je prav žalostno! On je za kraj in za ljudi veliko dobrega storil; zatorej ga pa tudi ljudje po širokem omiljujejo. Bog mu daj ljubo potrpežljivost in skorej popolno zdravje!

Iz Braslovč. (Umrli) je tukaj izgledni, rodoljubni mladenič Ernest Legat, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali, star še le 22 let. Domočina žaluje za takimi, od katerih je pričakovala obilnega sadu.

Kaj dela politika.

Ministra grof Taaffe in Dunajevski sta bila nedavno v gradu Hollenegg na Štajerskem pri knezu Alfredu Lichtensteinu, ki je med prvimi voditelji nemške konservativne stranke. Časniki ugibljejo, kaj bi se bilo tam govorilo. Vsekako je dobro znamenje, da Taaffe še zmirom pomoči išče pri konservativnej stranki. — Menj zadovoljni z ministerstvom pa so Čehi in Slovenci. Čehi hočejo staviti nove terjatve, kedar se bo ponovila pogodba z Ogri. Slovenci pa že težko čakajo, kdaj se jim bo v resnici dala jezikovna ravnopravnost. — Ultra-Madžari hočejo dobiti svojo lastno ogersko armado (vojno). S tem se hočejo popolnoma ločiti od Avstrije. Na cesarskem dvoru pa niso za to. Madžari naj bojo veseli, da so pri Avstriji; sami za se so preslabi nasproti velikemu številu sovražnikov, ki prežijo na nje.

Knez Bismark in naš minister zunajnih zadev, grof Kalnoky, sta se pred kratkim dogovarjala v mestu Kissingen. Pravijo, da je čas Avstrijsko-Nemške zveze potekel, in da se je zveza zdaj ponovila. Kaj gotovega pa vendar nobeden ne ve. — Tudi s tem si zastoj belijo glave, čemu je šel brat našega cesarja, nadvojvoda Karol Ludvik, v Rusijo k ruskemu cesarju. Eni pravijo, da gre za Bosno in Hercegovino, ktero naj bi Avstrija popolnoma vzela pod svojo oblast. Drugi pa mislijo, da hoče Rus pregnati bolgarskega kneza Aleksandra, drugi vladarji ga pa branijo. Rusom je žal, da Bolgarije niso za sebe obdržali, ko so jo Turkom vzeli; tembolj, ker je sedajni bolgarski knez preveč sam svoj in noče poslušati ruskega dvora. — S Poljaki na Poznanjskem postopa nemško-pruska vlada prav trdo. Zdaj je prišla v Poznanj posebna komisija, ki bo od Poljakov kupovala grunte in jih prodajala Nemcem. Tako hočejo Poljake čisto iztrebiti. Zdaj so pa za kmete slabi časi, odkar pride toliko žita iz Amerike. Zato je še vprašanje, kako bojo Nemci gospodarili na tujej jim nepoznanej zemlji. — Mržnja med Rusi in Angleži se še ni polegla. Prej ali slej se bojo sprijeli v Aziji.

Gospodarske stvari.

Poljski čuvaji.

(Dopis iz Pake na Štajerskem.)

Uriva se nam vprašanje, ali bi ne kazalo, nastaviti poljske čuvaje, da varujejo poljske pridelke, vinograde in travnike? Prav pogosto se namreč sliši govoriti in tožiti, koliko škode narejajo na polji tatinske roke. To se največ zgodi v bližini mest in tovarn (fabrik), kjer se ne menjka ljudi z majhnim zaslužkom pa celo kopico lačnih otrok. Fižol, krompir, koruza (sirk) zginе čez noč; črešnje, jabelka, hruške in drugo sadje ni varno, kedar je zrelo. Še bolj žaluje kmet za zlahtnim grojzdem, če mu ga oberejo. Zato imajo na Laškem in Tiroljskem že od nekdaj čuvaje po vinogradih; med Slovenci pa se ta navada še ni ukoreninila; saj do zdaj so bili večidel še pošteni; na polji krade večinoma le tuja sodrga. Pa že zavolj te bo treba misliti na poljske čuvaje.

V slovenskih Goricah okoli Maribora ima več občin skupaj tako imenovanega „otarja“. Kak močen fant ali mož — navadno jih več prosi za to službo — se izvoli za čuvaja, in občine mu izprošijo pri okrajnem glavarstvu pravico, da sme orožje nositi. Svojo službo pa nastopi, kedar začne sadje zoreti. Čuvaj je velik strah za otroke, pa tudi za odraslene. Še po prepovedanih stezdah ne pusti ljudem hoditi; slabo pa se mu godi, kdor bi vtrgal kako jabelko ali grojzd. Tak čuvaj ne stane veliko; da mu le vsak posestnik kaj malega dá, pa je zadovoljen; na kosilo pa se povabi danes pri tem, jutri pri drugem kmetu. Kjer so tedaj poljski pridelki v vednej nevarnosti, naj si občine premislijo, ali bi jim ne kazalo oskrbeti si poljskih čuvajev.

Za poduk in kratek čas.

Okrožnica deželne vlade proti žganjepitju.

Sl. c. k. deželna vlada je dne 3. julija t. l. razposlala na okrajne glavarije okrožnico proti žganju. Okrožnica se opira na prejšnje ukaze in pravi, da se na Koroškem zmirom več žganja spije, posebno med kmečkim ljudstvom. Na vsako možko glavo pride 31 litrov, 40stopnjatega žganja na leto, kar ni v nobeni drugi deželi. Žganjepitje v mladih letih dela ljudi slabotne, majhne, za vojaštvo nesposobne, trapaste, revne. Zakoni so nesrečni, otroci se slabo izrejajo; iz žganja pridejo vsake sorte bolezni, slaboum, samomori, zgodnja smrt. Deželni zbor je sklenil deželno doklado na žganje; posebna enketa se je posvetovala o tem, kako omejiti žganjepitje. Na podlagi teh posvetovanj je deželna vlada zaukazala:

I. Da se omeji preveliko število žganjarij, naj obrtne oblasti prve vrste ne dajejo nobenih novih pravic za žganjarije. S starimi žganjarijami pa naj strogo postopajo po §§ 18 in 138 obrtnega reda. Ako bi se namreč pokazalo, da je ktera žganjarija nepotrebna, da ni v pripravnem prostoru, ali da se ne dá nadzorovati; ako posestnik žganjarije ni za to pripraven človek, ako se v žganjariji podpira pijančevanje, nečistost, tatinstvo in prepovedane igre, sme se takemu pravica vzeti, ako večkratno pismeno svarilo nič ni pomagalo.

II. Gledati se bo moralo na to, da v primeri s številom ljudstva ne bo preveč žganjarij. Po drugih deželah pride k večjemu na 250 do 300 ljudi ena žganjarija.

III. Za žganjarije in gostilnice bo potreben poseben red, da se zabranijo pretepi in pijanost.

IV. Župani in žandarji naj strogo pazijo, da ne bojo ženske po privatnih hišah žganja točile. Kjer kaj takega zvejo, naj se kaznuje ženska in hišni gospodar. Nadzorujejo pa se naj tudi take gostilnice in kavarne, ki nima jo pravice žganja točiti.

V. Nekteri prodajajo žganje v za silo zapečatenih flašah, kakor pri „prostih obrtnijah“; in tako jim ni treba plačevati dohodninskega davka. Dokler se ta reč postavno ne uredi, naj žandarji pazijo na to, da so flaše prav zapečatenе, kakor je pri tej kupčiji zapovedano.

VI. Zvedeli smo, da tudi špiritni fabrikanti po svojih agentih in potovalcih prodajajo žganje v malih merah, kar je proti postavi. S takimi naj se strogo postopa; naj se jim vzame pravica, in potem naj se kaznujejo.

VII. Posebno škodljiv je špirit, v katerem je strupeno olje z imenom „fusel“. Tega se največ spije, z vodo pomešanega. Špirit se ne sme šteti med človeške „pijače“, in ker se obrtne pravice glasijo le na „žgane pijače“, zato je prodaja špirta za pijačo prepovedana.

Saj pravi že kazenski zakonik, da so taki kazni podvrženi, ki izdelujejo in prodajajo z dravju škodljive pijače. Med te se pa mora šteti vsako žganje, ki je nad 40 stopinj močno, in pa žganje iz nesčistenege špirta. Strogo naj se tedaj pazi, da se tako žganje nikjer ne prodaja.

Smešničar.

Bogatega Rotšilda so nagovarjali, naj kupi Palestino in naj zopet oživi Judovsko kraljestvo. On pa jim reče: „Rajši sem jud kraljev, kakor kralj Judov.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V Celovcu se bo naselil visok gost, nadvojvoda Oto. Pravijo, da ostane kake tri leta tukaj. — Toča je pobila okoli Zagorice v Belanskej dolini. — Novi most čez Dravo v Belaci je zdaj dodelan. Veljal je 250.000 gld. — Iz Sörga (Zorice) v Glinjski dolini je šlo 250 romarjev na enkrat na sv. Višarje. — V vasi Schaumboden je 4letnega otroka gad pičil; otrok je že drugi den umrl. — V Št. Lenartu pri Glinčah je dekla Ana Novin umorila svojega otroka. — Gorelo je v Šmarjeti pri Volšperku. Posestniku Gainsbergerju je zgorelo pohištvo in osem repov živine. — Celovski učitelji so prosili pri mestnem zboru, naj se jim plača poviša. Prošnja se je izročila deželnemu odboru, naj dežela kaj stori za Celovške učitelje, saj plačuje mesto v deželno šolsko matico 66.000 gld., za sebe potrebuje pa le 15.000 gld. — Še le zdaj so našli v Belanskej dolini truplo tistega kmeta Panholzerja, ki je lani mesca oktobra skočil v Belo. — V gorovji Velikega Zvonika zgodila se je spet nesreča. V globočino zdrknila in do smrti se je pobila gospodična Pavlina Sonklar

iz Inomosta. — Svoje volilce sta v Breže poklicala državni poslanec Hock in deželni poslanec Holzer. Shoda pa ni bilo nobenega, ker so volilci ostali rajši doma. Nemški časniki toliko vpijejo, kako je nemštvo zatirano; nemški kmetje pa ne vejo nič za to, ker svojih poslancev še poslušat ne pridejo. — V Št. Paulu so prijeli in zapri trideset cigarov, ki so se klatili po labudski dolini. — Ker je glavna družba „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani sklenila, da hoče vse storiti, da pomaga nam Koroškim Slovincem do slovenskih šol, zato se bo odbor Celovške podružnice te dni posvetoval, kako to reč najbolje uravnati. Žalostno je to, da se rodoljubi po deželi nič ne ganejo. Pričakovali smo, da bomo vendar tudi na Koroškem v kratkem ustanovili kakih pet ali šest podružnic, pa do zdaj je Celovška še samica. Tako reč, ki ima v prvej vrsti koristiti nam Korošcem, morali bi vendar bolj vneto podpirati! — Ob Vrbskem jezeru se kratkočasi in hladi zdaj tujevc: v Poračah 1001, v Vrbi 708, na Otoku 45, v Krivi Vrbi 193, v Ribnici 9, na Goričici 68, pri Majerniku 57, skupaj 2149. — V Železniški Kapli se je ustrelil učitelj Janez Martine še le 20 let star. — V Belaški okolici so imeli pretekli teden hudo nevihto in točo. — Živinski sejm v Št. Salvatorju je bil dobro obiskan. Plačal se je cent po 34 do 36 gld. — V Velikovecu je nedavno tržni den neki kmet prodal biren rži za 3 gld 70 kr. Sploh so bile cene jako slabe. Kako bo ubogi kmet shajal? — Velikega soma so vjeli v Osojskem jezeru. Bil je 7 črevljev dolg in 72 kil težak. — Toča je pobila okoli Brovelj pri Rožeci. Škoda je velika. — Kje je policija? Od jutra do večera hodijo ljudje vsak den, posebno ob nedeljah, iz Celovca proti jugu v bližnjo Sotesko — Satnitz — se hladit, kopat in kratkočasit. Le nekaj je, kar moti in greni to pošteno veselje. Na mostiču, ki drži črez Glinjico, in na obeh bregih, stoji, leži, skače ali se poja cela truma takih nesramnežev, ki so žalostni in jezni, da človek nosi obleko. Videl sem sam, da se je oče vrnil, ker ga je sram bilo, svojo družino peljati črez most. Ne vem, kam spada dolžnost, odstraniti take nespodobnosti in grdobe, ali Celovške ali Št. Rupreške občini. To pa vem, da je to nepostavno in kličem: Kje je policija? — Plat zvona bije Graška „Tagespošta“ in za njo tudi časniki v Celovec in Belaci, in kličejo na vse grlo: „Bog pomagaj!“ Kaj pa je? Nek advokat, ki je Slovenec, pa ni na Koroškem rojen, pride menda v Velikovec. Še našo advokatno kamro kličejo na pomoč. To bi bila za Nemce strašna krivica in nesreča, ako bi Slovincem ne bilo treba, svoje pravice iskati pri advokatih, ki ne znajo nič slovenski. — V torek — 27. julija — zvečer je bil v Zadoljah blizo Porač velik strah. Vihar je bil strašen, kar naenkrat bliskne in trešne v sramso blizo Švarcevega hleva, raz sramse strela preskoči v hlev in ubije dve kravi in eno svinjo; k sreči ni nastal ogenj.

Na Kranjskem. Učitelji Kranjskega okraja so pri konferenci 10. julija gospoda Jožefa Travnca, mnogozasluznega in obče spoštovanega učitelja v Naklem pri Kranji, izvolili za svojega zastopnika v c. k. okrajni šolski svet. — Za družbo sv. Cirila in Metoda napravili so Ljubljanci in Šišenci ljudsko veselico pri Kozlerju v Šiški. — Hrvaški tamburaši, sami učenci Zagrebških velikih šol, pridejo te dni

v Ljubljano in na Bled. — Iz norišnice pri Ljubljani je zbežala neka ženska in se vlegla na železniški tir, da jo je vlak povozil. — V Št. Vidu pri Zatičini so napravili šolo, kjer se bojo otroci učili jerbasa in take reči plesti iz vrbovine. Največ se je za to šolo potrudil g. ces. svetovalec Janez Murnik. To je bilo v resnici rodoljubno delo! — Za notarja v Mokronog pride g. Fischer, štajerski Slovenec. — V Loki je bilo nekemu mesarju ukradenih 775 gld., ko je na skednji spal. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda naznanja s tem vsem rodoljubom, ki hoté snovati podružnice, da je bilo pravilno izvoljeno družbino vodstvo na veliki skupščini dne 5. julija t. l. — Zato naj se, kakor poprej osnovnemu odboru, tako od slej blagovoliyo oglašati družbinemu vodstvu v Ljubljani, koje jim preskrbi pooblastil, prošelj in česar je treba. Ljubljana, 24. julija 1886. Tomo Zupan prvomestnik.

Na Štajerskem. Namesto pokojnega Raiča hočejo Štajerci v državni zbor voliti č. g. kanonika dr. Gregorca. To je mož poln ljubezni do slovenskega rodu in je tudi učena glava. Vemo tedaj, da se bo krepko potegoval za Slovence. — V cerkvi je župaika z nožem napadel in zbodel nek tkalec v Berniku. — Svoje volilce je sklical v Sevnico državni poslanec M. Vošnjak. — Spodnještajerski šulferajnovci so nedavno zborovali v Mariboru. — Umril je dr. Lavoslav Moll, dekan iz Voitsberga, v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu. — Kmetje so dobili novega sovražnika. V Brežkem okraji so našli koruzno uš, to je živalica, ki se zajé v koruzne korenine, in potem koruza nič ne rodi. Prvokrat so to žival zasledili leta 1877.

Na Primorskem. V Trstu še zmirom ljudje mrjejo za kolero. Vendar ni take sile, kakor na Laškem. — Dva velika morská volka so videli v morji pri Trstu. — V Podgradu so ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda. — Tudi v Istri je že nekaj ljudi umrlo za kolero.

Drobtince. (Katoliški princi in judovski prekucuh.) Liberalni republikanci v Parizu so sinove kraljevske krvi in zlahte pogнали iz Francoske dežele. Nemško-liberalna vlada v Berlinu je judovskega milijonarja Singer-ja pogнала iz mesta Berlinu. — Princi niso se čisto nič ne pregrešili, Singer pa je podpiral prekucuhe in anarhiste. — Kaj pa uganjajo zdaj nemško-liberalni, judovski časniki? Hvalijo francosko republikansko vlado, da je iz dežele spodila nedolžne prince, — udrihajo pa po Nemški vladi, da je judovskega prekucuha pogнала iz Berlinu. Na Dunaji pa žalibog, tudi stara „Presse“, ki slovi kot vladni časnik, trobi v ravno ta čudni rog; ali to ni narobe svet?

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Zlatomešniki so 31. julija postali č. g. Kassolnig Karol, Knecht Anton in Majar Matija. Mnogaja leta!! — Za župnike sta imenovana č. g. Kuess Mat. za Trbiž in Lipic Franc za Hörzendorf (Gorica), Huter Janez star. za faro Vogrče. — Za provizorje prideta č. g. Krištof Andr. v Mičice, Ritzinger Dom. v Šent Lorenc pri Reichenau. — Za kaplane grejo č. g. novoposvečenci: Asslinger Mih. v Spital, Jung-

wirt Karl v Motnico. — Umril je dne 6. t. m. č. g. Viduc Jož, knez. škof. svetovalec in špiritual v Celovcu. N. v. p. — V Lourdes romajo iz Koroškega čč. gg. Marinič Jan., dr. Ant. Milar, profesor Koch Jož. in dva kmeta iz fare M. D. pri Prevaljah g. Lečnik Fr. in Kolenc Jan.

Za pogorelce na Vratah so darovali:

	prenos	73	gld.	70	kr.
Gosp. Luk. Robič v Ljubljani	.	3	"	—	"
" Jan. Štefančič, p. d. Skledar					
" v Poddobji, pošta Maveršče		5	"	—	"
		81	gld.	70	kr.

V imenu obdarjenih pogorelcev se uljudno zahvaljuje in vošči vsem dobrosrčnim darovalcem stoterni: „Bog plačaj!“ Jan. Vidovic župnik.

Loterijske srečke

od 31. julija.

Line	66	85	79	87	88
Trst	9	12	73	56	69

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	30	6	70
rž	3	90	4	80
ječmen	3	70	4	30
oves	2	70	3	30
hejda	3	50	4	40
turšica	4	10	5	20
pšeno	7	—	8	70
proso	—	—	—	—
grah	5	20	6	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	40	7	50
krompir	1	—	1	50

	na kilo	
	gld.	kr.
goveje meso	—	58
telečje meso	—	60
svinjsko meso	—	62
koštrunovo	—	44
maslo	—	95
puter	—	85
prekajen špeh	—	80
frišen špeh	—	70
mast	—	70
100 kil sena	3	50
100 kil slame	3	50
100 kil deteljnega semena	—	—

Pitani voli so se plačali v Celovcu po 150 do 160 gld., uprežni po 100 do 130, krave po 70 do 100, telice po 70 do 80 gld. — Žito nema skor nobene cene. V Velikovcu ga morajo še boljši kup dajati, ko v Celovcu ali Belaci. Seno in slama sta še zmirom draga, pa kmetom to nič ne pomaga, ker morajo mrvo še sami kupovati. To leto je za Korošce slabo. Tudi Hrvatje tožijo. V Ameriki bo pa toliko pšenice, da že več let ne pomnijo take letine. Naša pšenica ne pojde v denar.

Oglasila.

Za ude bratovščine večnega počeševanja svetega Rešnjega Telesa in za tiste, ki prvo sv. obhajilo opravljajo itd. je priporočljiva molitvena knjiga

Kruh nebeški

ali

navod pobožno moliti in častiti presv. Rešnje Telo s trojno mašo in drugimi navadnimi molitvami. Spisal **Janez Zupancič**, župnik. Tretji zopet pomnoženi in zlepšani natis. Izdajanje knjige „Kruh nebeški“ ima dvojen namen, in sicer v prvi vrsti razširjanje dobre v resnici priporočanja vredne knjige, v povzdigo pobožnosti do najsvetejšega zakramenta; v drugi vrsti je pa čisti dobiček odločen v podporo dobrodušnemu „Vincencijevemu društvu“. Knjiga je popoln molitvenik za vsakega kristijana in se odlikuje posebno z bogato zbirko spodbudnih molitev na čast presvetega Rešnjega Telesa. — Novi natis obsega tudi „Šestnedeljsko pobožnost sv. Alojzija.“

Cena je knjigi vezanej v pol usnji 70 kr.; vse v usnji 90 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.

„Katoliška Bukvarna v Ljubljani,“
stolni trg. št. 6.

Anton Sodja, puškarski mojster in kup-čevalec v Borovljah (Ferlach, Kärnten), priporoča svoje vsakovrstne lovske puške, ki so vse dobro preskušene v e. k. preskušalnici. Cena je primerno nizka. Prodaja tudi patrone in drugo lovsko pripravo. Cenike dopošilja brezplačno.

Okrajne in potovalne zastopnike

sprejema

vzajemno zavarovalna banka
„Slavija“ v Pragi.

Ker je sedaj po košnji in žetvi in vsled pekoče vročine najpripravnejši čas za sklepanje vsakovrstnih zavarovanj proti požaru, želeži je, da bi slovenski rodoljubje prevzemali zastope vseskozi narodne zavarovalnice „Slavije“. Svoji k svojim! bodi nam vedno geslo!

Trud, ki je združen z zastopniškim poslovanjem, povrača primerno

glavni zastop banke „SLAVIJE“
v Ljubljani

(na Kongresnem trgu št. 7.)

kamor naj se pošiljajo tudi ponudbe.